

ПЕРСОНАЛЬНА БІБЛІОГРАФІЯ ІСТОРИКІВ ДІАСПОРИ (1945-1991 рр.)

Автор акцентує увагу читачів на особливостях розвитку національної історичної бібліографії та історіографії, на значенні цих галузей науки для сучасних досліджень і подає в додатку, що є оригінальним матеріалом, бібліографію персональних бібліографій 48 істориків та дослідників суспільно-політичних і гуманітарних дисциплін з української діаспори, наукова діяльність яких припала на 1945 - 1991 рр.

Однією з найголовніших функцій історіографії як галузі історичної науки є вивчення та аналіз пізнавальних ситуацій, що склалися в науковому процесі, загального спектру дослідницьких проблем, рівня розробки та можливих підходів щодо їх розв'язання, а зрештою, визначення пріоритетних напрямів та перспективних шляхів дослідження. Історіографічний аналіз стану розробки проблеми, наявної літератури і джерел остаточно ввійшов до неодмінних норм дослідження в добу секуляризації історичної науки від схоластичної вченості, яка охопила в українських землях першу половину XIX ст. Необхідною передумовою та водночас важливою складовою історіографічного огляду провідної проблеми історичного дослідження стала реєстрація та систематизація друкованої продукції в профільних бібліографічних довідниках, зокрема в персональних бібліографіях істориків. Саме наявність широкої та досконалої системи бібліографічних показників історичного та загальногуманітарного профілю вказувала не тільки на певний рівень розвитку історіографії, а й на характерні особливості наукового процесу. Варто відзначити, що бібліографії особистого доробку істориків склали в добу наукової історіографії фундаментальну основу емпіричної бази одного з найпоширеніших типів історіографічного дослідження, присвяченого аналізу діяльності та творчій спадщині окремих учених. Успішне виконання таких досліджень давало змогу використати їх результати для розгляду наукового процесу на вищому рівні загальності: напрямів, шкіл, концепцій та окремих етапів.

Для розвитку національної історіографії XIX-XX ст. була характерна неможливість повноцінної реєстрації наукової продукції в умовах імперського й тоталітарного гніту. Загальний стан історичної бібліографії об'єктивно зумовив і специфіку розвитку української історіографії, зокрема необхідність поєднання аналізу основних тенденцій наукового процесу з надмірно широкою бібліографічною фіксацією праць та джерел. Наслідки такого поєднання позначилися на характері та принци-

пах викладу й опрацювання емпіричного та теоретичного матеріалів в історіографічних студіях. Не випадково вже в першому систематичному курсі з національної історіографії Д.Дорошенка¹ персональна бібліографія істориків посіла визначне місце в структурі праці, що дало підставу І.Борщаку охарактеризувати останню як «оумлінний бібліографічний каталог з широкими цитатами»². І хоча висловлені в різні роки подібні закиди деяких науковців, зокрема щодо англомовного видання праці Д.Дорошенка³, далеко не завжди були науково об'єктивними⁴, вони відображали реальні особливості взаємодії цих галузей в національному науковому процесі, різною мірою викривленого та zdeформованого умовами імперського, тоталітарного чи еміграційного середовища. Принагідно відзначимо, що систематичний курс з української історіографії, доведений Д.Дорошенком до 1920 р. і продовжений О.Оглоблиним до середини 50-х років XX ст.,⁵ є найповнішим та найкращим і нині, попри критичні зауваги опонентів. Однак проблеми взаємодії двох галузей історичної науки, витоки яких слід шукати в соціокультурних передумовах наукового розвитку, не розв'язані й досі. До того ж зміна парадигми історичного пізнання в національній науці на межі 80-90-х років XX ст. та її тривала ізоляція від досягнень світової думки, зокрема від української еміграційної та вільної історіографії, висувують ряд проблем, пов'язаних з освоєнням і адаптацією цієї наукової спадщини. Отже, маємо цілий комплекс науково-дослідницьких проблем, об'єднаних феноменом еміграційної та вільної історичної науки, що потребують розгляду й розв'язання найближчим часом. Чільне місце серед них займає й проблема вивчення персонального наукового доробку вчених.

Термін «українська вільна (незалежна) історична наука» походить від розміщення українських наукових установ та осередків у країнах «вільного світу», тобто території, що знаходилася поза сферою впливу радянського або східного блоку. Він використовувався для протиставлення українській радянській («підсоветській») історіографії, зокрема для позначення підпорядкованості та залежності останньої від

офіційної ідеології в СРСР⁶, і остаточно ввійшов до наукового обігу на зламі 50-60-х років.

Щодо хронологічних меж його застосування існують різні погляди. На думку проф. Л. Винара, цілком правомірне використання цього терміна з 1952 р., після завершення переїзду більшості наукових установ та вчених із західноєвропейських країн до США й Канади. У свою чергу, 50-70-ті роки Л. Винар поділяє ще на два періоди: перехідний (1952 - 1964) та третій (з 1965), коли постало «Українське історичне товариство» (УІТ) та часопис «Український історик»⁷. Рівночасно термін «українська еміграційна історіографія» вживається для позначення: 1) міжвоєнного періоду 1920-1939 рр.; 2) періоду 1945-1951/52 рр., який іноді ще називають добою «еміграційного ренесансу»⁸. Використовують і спеціальний термін для позначення періоду 1945-52 рр. - «DP Period» (DP - від англ. Displaced Persons - переміщені особи), тобто період «переміщених осіб»⁹. Повоєнні 40-80-ті роки виділяються в окремий період розвитку і в історії української бібліографії, яка й нині лишається малодослідженою ділянкою в національній науці¹⁰. У сучасній українській історіографії в більшості випадків вказані періоди не розрізняються і подаються під загальною назвою «зарубіжної української історичної науки», «зарубіжної української історіографії», «зарубіжної бібліографії українознавства», «зарубіжного українознавства» тощо¹¹.

Повоєнна доба української науки розпочалася з відновлення колишніх та розбудови модерних науководослідницьких осередків силами старої й нової генерації емігрантів: Української вільної академії наук (УВАН), Українського вільного університету (УВУ) у 1945 р., Наукового товариства ім. Шевченка (НТШ) у 1947 р. та ряду інших установ і навчальних закладів. 16 липня 1946 р. постала й група «Бібліології та бібліографії» УВАН, яку очолив відомий бібліограф Л. Биковський¹². Окрім збирання та видання матеріалів з книгознавства й бібліології, співробітниками групи було складено й ряд біобібліографій українських учених: А. Животка, Л. Білецького, Б. Крупницького, М. Міллера, Д. Чижевського, В. Щербаківського та ін.¹³ У 1948 р. видано перше й останнє число «Українських бібліологічних Вістей», що було типовим явищем у видавничій справі на еміграційному терені¹⁴. Зрештою розвиток української бібліографії, зокрема історичної, наштовхнувся на традиційні для еміграційного середовища перепони: відсутність відповідної науковоінформаційної мережі, брак коштів і матеріальних ресурсів, короткий термін існування більшості наукових та літературно-мистецьких періодичних видань, у тому числі й фахового часопису з бібліології та книгознавства. До цих передумов та особливостей наукового розвитку долучалося й непевне правове становище «переміщених осіб» у західних зонах окупації повоєнної Німеччини, що викликало побоювання у можливій депортації до СРСР.

З переїздом більшої частини наукової еміграції до США та Канади наступні спроби організації бібліографічних досліджень та осередків історичного профілю пов'язані переважно з північноамериканським регіоном. Ідейною основою організації наукової праці українських емігрантів та співробітництва з ученими США й Канади в цей час стала відома концепція «етнічного плюралізму» (різновид концепції «культурного плюралізму»), яка надавала можливості для вільного розвитку різних етнічних груп¹⁵. Після другої світової

війни, з поширенням східноєвропейських та славістичних студій в американських і канадських високих школах значно розширилися дослідження і в галузі бібліографії та книгознавства, що створило сприятливі умови не тільки для систематизації і колекціонування джерел і матеріалів, а й для розбудови слов'янських книгозбірень в університетських та інших наукових бібліотеках. У 60-70-ті роки на американському континенті опинилося кілька сот українських бібліотекарів та бібліографів (і фахівці-професіонали, і любителі), що в ряді випадків (як наприклад, М. Бойко)¹⁶ виявили себе енергійними, кваліфікованими та плідними за обсягом друкованої продукції науковцями. 9 липня 1961 р. установчі збори українських бібліотекарів у Клівленді заснували Товариство українських бібліотекарів Америки (ТУБА). Одночасно розпочалося видання «Бюлетня ТУБА», а з 1966 р. у кварталнику «Овид» започатковано сторінку товариства «Вісті ТУБА»¹⁷. У липні 1974 р. на 7-х Звичайних зборах ТУБА реорганізувалося в Українське бібліотечне товариство Америки (УБТА), діяльність якого майже повністю припинилася в середині 80-х років¹⁸. Бібліографічні та книгознавчі матеріали зі славістики та українознавства опрацьовували й члени Слов'янської та Східноєвропейської секції Американської бібліотекарської асоціації (АБА), створеної в 1961 р. У повоєнну добу видавалися також періодичні видання відповідного фахового профілю: «Біблос» (1955-1979), за редакцією та заходами М. Сидора-Чарторийського, «Українська книга» (1971-1982) - орган Бібліографічної комісії американського й канадського НТШ, ТУБА і Товариства українських книголюбів. З інших спроб організувати бібліографічну роботу варто згадати «Річник української бібліографії» М. Лабунька та О. Данко (усього один випуск)¹⁹. Значні перешкоди поставали й у процесі реалізації численних видавничих проектів, особливо при координації дослідницької праці²⁰. І все-таки українські бібліографи та бібліотечні працівники досягли значного поступу, зокрема в галузі видань загальноінформаційного профілю з українознавства. Вказані особливості наукового розвитку відбито в більшості тогочасних видань, наприклад, у «бібліографії бібліографії» англomовної україніки О. Соколишина²¹. Щодо історичної бібліографії, зокрема й біобібліографії вчених, то вони, в основному, залишалися в царині наукових інтересів власне істориків. Спеціальний випуск англomовних «Анналів» УВАН з української історіографії, в якому еміграційній та вільній історіографії було присвячено окремий розділ «Ukrainian Historiography Outside the Ukraine»²², вкотре засвідчив продовження давньої традиції. Зі створенням УІТ, збирання та систематизація біобібліографічних матеріалів його членів стала важливою сферою діяльності цієї інституції²³. У 60-80-ті роки ряд персональних бібліографій істориків було видруковано на сторінках офіціозу товариства «Українського історика». Висувалися й масштабні видавничі проекти в галузі історичної бібліографії, проте їх реалізації перешкоджав брак коштів і вже згадані труднощі в організації та координації наукової праці²⁴. Вельми цікавим і своєрідним виданням з української історичної бібліографії став випуск обмеженим накладом (300 прим.) для службового користування покажчика «Бібліографії зарубіжних видань з історії Української РСР», підготовленого до друку Інститутом історії АН УРСР (1971). У ньому певне місце відводилося й

біобібліографіям українських дослідників з діаспори - це І. Борщак, Є. Пеленський, В. Кубійович, О. Оглоблін, І. Огієнко та ін.²⁵ Однак загальний стан історичної бібліографії з перспективи розвитку українських історичних досліджень у вільному світі був далекий від ідеального, що неодноразово відзначалося на сторінках профільних видань. Зокрема, в офіційній хроніці УІТ 1987 р. так оцінюється стан персональної бібліографії: «Дотепер бібліографічна документація наукової і публіцистичної творчості істориків і дослідників різних суспільних і гуманістичних дисциплін занедбана. Не маємо бжучої ані ретроспективної бібліографії історії України»²⁶. Водночас солідний доробок в окресленій галузі наявний, про що певною мірою свідчить поданий нами в додатку стислий реєстр вибраних персональних бібліографій.

У 90-ті роки інтерес до наукової спадщини українських учених за рубежом виріс надзвичайно: адже постала необхідність розробляти таку дослідницьку проблематику, на яку впродовж десятиріч тоталітарної доби було накладене ідеологічне вето. В більшості дисертаційних праць українознавчого спрямування, виконаних протягом останніх років, використання наукових студій зарубіжних колег стало майже неодмінним (щоправда, не завжди виправданим та обґрунтованим) атрибутом досліджень такого типу. Певного поступу досягнуто і в історичній бібліографії «зарубіжного українознавства». Зокрема, видано систематичні покажчики «Українського історика», «Harvard Ukrainian Studies», «Видань НТШ 1945-1980-х років», персональні бібліографії І. Лисяка-Рудницького, Н. Полонської-Василенко, Б. Винара, В. Щербаківського та ін. Готуються до друку покажчики праць І. Борщака та Л. Винара. Бібліографічний покажчик його студій, доведений до початку 1995 р., нараховує 1200 позицій (1072 праці + 128 гасел в англійській та українській Енциклопедії українознавства), а також 75 праць, присвячених науковій творчості та діяльності нинішнього голови УІТ*. Зважаючи на всебічне використання наукової спадщини дослідників зарубіжжя, опрацювання і систематизація їх персонального доробку конче необхідна для плідного розвитку ряду галузей та дисциплін національної науки. Першим кроком у цьому напрямі вважаємо реєстрацію наявної бібліографії праць учених, розкиданої по багатьох виданнях, що й тепер залишаються важкодоступними для більшості науковців.

* * *

У пропонованому додатку подано вибрану бібліографію персональних бібліографій 48 істориків та дослідників суспільно-політичних і гуманітарних дисциплін з української діаспори, наукова діяльність яких припала на 1945-1991 рр. Хронологічно персональні бібліографії вчених охоплюють не тільки означений період, а й творчий доробок попередніх років, оскільки наукова спадщина дослідників протягом різних етапів діяльності та життя являє нерозривну єдність. З огляду на роль та значення праць ряду науковців суміжних галузей і дисциплін для розвитку української вільної історіографії, останні включені в додаток. Водночас не внесено відомі нам бібліографії ряду

публіцистів та вчених суміжних наукових галузей, які тільки побіжно порушували історичну проблематику (хоча й цей критерій є умовним) або використовували її для обґрунтування політичних концепцій, ідеологічних доктрин, партійних програм тощо²⁷. Наведені персональні бібліографії можна умовно розділити на чотири групи залежно від характеру та типу праць, в яких вони були опубліковані: 1) ювілейні прижиттєві та посмертні збірники (або «збірники на пошану»); 2) статті до ювілейних річниць наукової діяльності й життя та в рубриці «In memoriam»; 3) списки найважливіших публікацій в одній з авторських праць; 4) персональні бібліографії вчених, видані окремо.

Оскільки ряд персональних бібліографій істориків з діаспори залишаються для нас невідомими та неприступними або не складені ще й досі, і намагаючись хоч якоюсь мірою заповнити цю прогалину, додаток доповнено відомостями про особистий доробок учених з інших бібліографічних довідників та праць: 1) покажчиків журналів та наукової періодики («Українського історика», «Ethnic Forum», «Ukrainian Quarterly», «Harvard Ukrainian Studies», «The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States»); 2) профільних бібліографічних покажчиків наукових праць учених на еміграції та в діаспорі; 3) інформацією з некрологів і пропам'ятних статей та інших видань.

Додаток укладено за алфавітним принципом відповідно до прізвища конкретного вченого з наданням порядкової нумерації персональним бібліографіям та іншим використаним виданням і зазначенням кількості опублікованих праць (позицій) та робіт, що залишилися в рукопису. В окремих випадках також подано вживані протягом деякого часу україномовні варіанти прізвищ (Василенкова-Полонська, Оглоблін та ін.). У разі повного або часткового передруку персональної бібліографії в іншому виданні або за наявності кількох бібліографічних списків праць ученого в одній книзі до порядкового номера додається літера «а». Більшість праць описано de visu. Видання з персональними бібліографіями, встановлені за іншими джерелами, після порядкового номера позначені астериском (*). Особливості підрахунку позицій та додаткова інформація щодо персональної бібліографії вчених вказані в примітках.

Додаток

ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ БІБЛІОГРАФІЙ ІСТОРИКІВ ТА ДОСЛІДНИКІВ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН З УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ 1945-1991 рр.

АНТОНОВИЧ МАРКО ДМИТРОВИЧ (нар. 1916)

1. «Український історик». Журнал Українського Історичного Товариства. Покажчик змісту 1963-1992. (Ч. 1-115). - Нью-Йорк; Київ; Мюнхен: АН України. Ін-т укр. археографії.; Історіограф. комісія; УІТ, 1993. - С. 35-36. (30 поз.)²⁸

БИКОВСЬКИЙ ЛЕВ ЮСТИМОВИЧ (1895-1992)

1. - С. 37-38. (7 поз.) [У разі повторного використання покажчика або певного видання подається порядковий номер останнього. З міркувань економії місця номери описаних вище видань наводяться відразу після останньої персональної бібліографії певного вченого, а не з нового

* Відомості про підготовку до друку новітньої бібліографії праць проф. Любомира Винара та покажчик часопису «Ethnic Forum» люб'язно надані автору представником «Українського історика» в Україні Ігорем Гиричем у вересні 1995 р., за що складасмо йому щирю подяку.

рядка. Для зручності сприйняття вони виділені курсивом].

БОЙКО МАКСИМ (нар. 1912)

2. Бойко М. Роки, карбовані друком, 1949-1989: Бібліогр. - Блумінгтон: Видано засобами інж. М.Бручковського, 1990. - 62 с. (200 поз.)²⁹

БОРЩАК ЛЬКО КОСТЯНТИНОВИЧ (1892-1959)³⁰

- 3.* Borschak E. Bibliographic raisonnées des oeuvres de E. Borschak relations a l'Ukraine et a l'Europe orientale. 1920-1952. - Paris, 1953. (22 арк., 340 поз.)
4. Pelenski J. Elic Borschak: (Obituary) // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States. - New York: Published by the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 1960. - Vol. 8; N 1/2. - P. 227-228. (31 поз.)

ВИНАР БОГДАН СТЕФАН (нар. 1926)

5. Wynar B. The International Writings of Bohdan S. Wynar, 1949-1992: A Chronological Bibliography / Preface by Y. Isajevych. - Englewood: Ukrainian Academic Press, 1993. - 265 p. (2025 поз.); N 1. - С. 40. (10 поз.)

ВИНАР ЛЮБОМИР РОМАН (нар. 1932)

6. Штогрин Д. Вибрана бібліографія праць Любомира Винара // Укр. історик. - 1981. - N 1/4. - С. 28-57. (551 поз.)³¹
6а. Те ж // Любомир Р. Винар - історик, педагог, бібліограф: 3 нагоди 30-ліття наук.-академ. діяльності, 1950-1980. - Нью-Йорк; Торонто: УІТ, 1982. - С. 34-63. (551 поз.)
7. Ten Years of Ethnic Forum, 1980-1989 and Cumulative Index / Ed. by L.R. Wynar. - Kent: Center for the Study of Ethnic Publications and Cultural Institutions; School of Library Science Kent State University, 1991. - P. 19. (20 поз.); N 1. - С. 40-43. (55 поз.)

ВЛАСОВСЬКИЙ ІВАН ФЕДОРОВИЧ (1883-1969)

8. Бойко М. Бібліографія наукової спадщини проф. Івана Власовського / Зібрав М. Муха; Впорядк. д-р М. Бойко // Іван Власовський - пропам'ятна книга / Зредаг. Протопресвітер о. Ф. Кульчинський, М. Муха. - Торонто: Вид. Укр. Православн. Братства св. Володимира, 1974. - С. 88-94. (101 поз.)

ГРИШКО ВАСИЛЬ (1897-?)

9. Полонська-Василенко Н. Історична наука в Україні за советської доби та доля істориків: Бібліографія репресованих істориків, археологів, мистецтвознавців, етнографів, істориків права, економістів (Додаток. Ч. 2) // 36. на пошану укр. вчених, знищених большевицькою Москвою / Ред. М. Овчаренко. - Париж; Чикаго: Накладом осередку праці НТШ в Чикаго, 1962. - С. 77. (5 поз.). - (ЗНТШ. - Т. CLXXIII)

ДОМБРОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДЕР ВОЛОДИМИР

(нар. 1914)

10. Винар Л. Олександр Домбровський: (3 нагоди сорокаліття наук. праці). Додаток // Укр. історик. - 1977. - N 3/4. - С. 68-74. (141 поз.)
11.* Вісті УВАН. - 1970. - N 1. - С. 68-72; N 1. - С. 46-48. (35 поз.)

ДОРОШЕНКО ДМИТРО ІВАНОВИЧ (1882-1951)³²

12. Бібліографічний покажчик наукових праць української еміграції, 1920-1931 / Склав П. Зленко. - Прага: Укр. академ. комітет, 1932. - С. 10-12, 20, 22, 135-136. (16 поз.)
13. Бібліографія праць проф. Д. Дорошенка за 1899-1942 рр. - Прага: Вид-во Ю. Тищенка, 1942. - 61 с. (804 поз.)
14.* Праці Д. І. Дорошенка - видані окремо // Липинський В. Архів. - Філадельфія: Східньо-європ. ін-т ім. В. К. Липинського, 1973. - Т. 6. - С. XLII-XLIV.

ДУБРОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ (1897-1966)

15. Каталог видань Української Академії Наук 1918 - 1930 / Приготував і видав Д. М. Штогрин. - Чикаго: Т-во Укр. Бібліотекарів Америки, 1966. - С. 261. (5 поз.)³³. - (Репринт київського видання 1930 р.)

16. Список головніших праць проф. Василя Дубровського // Дубровський В. Україна й Крим в історичних взаєминах. (На правах рукопису). - Женєва: Укр. Морськ. ін-т, 1946. - С. 47-49. (28 поз. + 12 праць у рукопису)

- 17.* Список друкованих праць В. Дубровського. - Корнберг, 1948. - 5 с.; N 9. - С. 81. (17 поз. + 1 праця у рукопису)

ЖДАН МИХАЙЛО (1906-1975)

18. Винар Л. Михайло Ждан (1906-1975): Бібліографія праць Михайла Ждана (Додаток) // Укр. історик. - 1975. - N 3-4. - С. 96-99. (67 поз.); N 1. - С. 48-49. (12 поз.)

ЖУКОВСЬКИЙ АРКАДІЙ (нар. 1922)

- N 1. - С. 49. (5 поз.)

КЕНТРЖИНСЬКИЙ БОГДАН (1919-1969)

19. Вінтоняк О. Пам'яті Богдана Кентржинського // Укр. історик. - 1969. - N 4. - С. 76-77. (18 поз.)
20.* Календар-альманах «Українського слова» на 1961 рік. - Б.м., 1961. - С. 99.

КОРДИШ-ГОЛОВКО НЕОНІЛА ЛЕОНТІЙВНА (1902-?)

21. The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States. Index to volumes I-X: (1951-1963) / Ed. J. Danko. - New York: Published by the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 1962-1963. - Vol. 10; N 2. - P. 19. (3 поз.); N 9. - С. 86. (4 поз.)

КРУПНИЦЬКИЙ БОРИС ДМИТРОВИЧ (1894-1956)

22. Полонська-Василенко Н. Професор д-р Борис Дмитрович Крупницький, його життя і наукова праця (1894-1956): 3. Праці Б. Крупницького // Крупницький Б. Українська історична наука під Советами. - Мюнхен: Ін-т для вивчення СРСР, 1957. - С. XXXVII-XLVI. (128 поз.)
23. The Ukrainian Quarterly. Cumulative Index, 1944-1964: Index to volumes I (1944) - X (1954) / Ed. N. Chubaty. Index to volumes XI (1955) - XX (1964) / Ed. W. Dushnyck. - New York: Ukrainian Congress Committee of America, N.d. - P. 56. (6 поз.); N 21. - P. 19-20. (3 поз.)

КУБІЙОВИЧ ВОЛОДИМИР (1900-1985)

24. Бібліографія наукових праць Володимира Кубійовича // Кубійович В. Мені - 70. - Париж; Мюнхен: НТШ, 1970. - С. 129-134. (68 поз.)
25. Те саме // Кубійович В. Мені - 85. - Париж; Мюнхен: Молоде життя, 1985. - С. 300-307. (71 поз.)
26. Наукові праці проф. д-ра Володимира Кубійовича // Укр. книга (Краків; Львів). - 1943. - N 5. - С. 110-113. (79 поз.)
26а.* Пеленський Є. Ю. Бібліографія наукових праць проф. д-ра Вол. Кубійовича. - Краків; Львів: Укр. вид-во, 1943. - 14 с. (79 поз.)

КУЗЕЛЯ ЗЕНОН (1882-1952)

27. Янів В. Бібліографія наукових писань Зенона Кузеля // 36. на пошану Зенона Кузеля / За ред. В. Янева. - Париж; Нью-Йорк; Мюнхен; Торонто; Сідней: НТШ, 1962. - С. 104 - 114. (82 поз.)³⁴. - (ЗНТШ. - Т. CLXIX).

КУРІННИЙ ПЕТРО ПЕТРОВИЧ (1894-1972)

28. Курінний П. Список друкованих праць проф. д-ра Петра Курінного // Наук. записки УВУ: Філософ. ф-т. - Мюнхен, 1965-66. - N 8. - С. 14-18. (89 поз.)³⁵; N 9. - С. 87-88. (14 поз.); N 15. - С. 265. (14 поз.)

ЛИСЯК-РУДНИЦЬКИЙ ІВАН ПАВЛОВИЧ

(1919-1984)

29. Бібліографія праць Івана Лисяка-Рудницького // Лисяк-Рудницький І. Історичні есе: У 2 т. - К.: Основи; Ін-т держ. управління та місцевого самоврядування при Кабінеті Міністрів України, 1994. - Т. 2. - С. 541-565. (245 поз.)

МАГОЧІ ПОЛ (Павло) РОБЕРТ (нар. 1945)³⁶

30. Гарвардські українознавчі студії: Показч. до томів I-XV (1977-1991). - Київ; Cambridge: АН України. Ін-т укр. археографії; Ukrainian Research Institute Harvard University, 1991. - С. 74. (3 поз.)

31. Wypar В. Ukraine: A Bibliographic guide to English-language publications. - Englewood: Ukrainian Academic Press, 1990. - Р. 384. (14 поз.)

МАРУНЧАК МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ
(нар. 1914)

32. Жила В. Бібліографія Михайла Г. Марунчака. - Вінніпег: УВАН, 1991. - 157 с. (424 поз.). - (УВАН. Серія: Бібліографія N 22)

МАЦЬКІВ ТЕОДОР (нар. 1918)

33. Мацьків Т. Гетьман Іван Мазепа в західноєвропейських джерелах, 1687-1709 / (З передмовою Л. Винара). - Мюнхен: УВУ, 1988. - С. 198-199. (7 + 8 поз.); N 1. - С. 53-54. (14 поз.) N 31. - Р. 384. (3 поз.)

МІЛЛЕР МИХАЙЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ
(1883-1968)

34. Бібліографія наукових праць проф. д-ра Михайла Міллера: (Хронолог. показ. головних праць) // Наук. записки УВУ: Філософ. ф-т. - Мюнхен, 1963. - N 7. - С. 88-94. (161 поз.)

МІЯКОВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ВАРЛАМОВИЧ
(1888-1972)

35. Antonovych M. Bibliography of Volodymyr Mijakovs'kyj's Writings, 1911-1975 // Міяковський В. Недруковане й забуте. Громадські рухи дев'ятого сторіччя. Новітня українська література / Ред. М. Антонович. - Нью-Йорк: Published by the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 1984. - С. 21-33. (194 поз.)

36. Верига В. Вибрана бібліографія праць Володимира Міяковського // Укр. історик. - 1969. - N 1/3. - С. 144-148. (104 поз.); N 9. - С. 90. (17 поз.); N 15. - С. 267. (16 поз.)

НАЗАРКО ІРИНЕЙ (1905-1976)

37. Пекар А. Пам'яті о. д-ра Іриня Назарка, ЧСВВ (1905-1976) // Укр. історик. - 1977. - N 1/2. - С. 133-135. (27 поз.)

НАРІЖНИЙ СИМОН ПЕТРОВИЧ (1898-1983)

N 12. - С. 6, 8, 20, 22, 64, 138-139. (11 поз.)

ОГІЄНКО ІВАН ІВАНОВИЧ
(митрополит Іларіон) (1882-1972)

38. Коровицький І. Чин ученого. Список друкованих праць проф. д-ра Івана Огієнка (Додаток 1) // Наук. зб. в 30-річницю наук. праці проф. д-ра І. Огієнка. - Варшава: Накладом Ювіл. комітету, 1937. - С. 13-30. (385 поз.)³⁷

38а. Доповнення до списку праць ювілянта // Там само. - С. 216-218. (56 поз.)

39.* Ювілейна книга на пошану митрополита Іларіона (І. Огієнка) у 75-ліття його життя і праці. 1882-1957. - Вінніпег, 1958. - 318 с.

ОГЛОБЛИН (Оглоблін, Мезько)

ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ (1899-1992)

40. Винар Л. Бібліографія праць проф. д-ра Олександра Оглоблина (1920-1975) // Зб. на пошану проф. д-ра Олександра Оглоблина / Відп. ред. В. Омельченко. - Нью-Йорк: УВАН, 1977. - С. 96-119. (635 поз. + 59 праць у рукопису)³⁸

40а. Винар Л. Праці Олександра Оглоблина, що залишаються в рукопису // Оглоблін О. Студії з історії України. Статті і джерельні матеріали / За ред. Л. Винара. - Нью-Йорк; Київ; Торонто: УІТ; Історична секція УВАН у США, 1995. - С. 398-401. (59 поз.)

41.* Винар Л. Олександр Оглоблін: Біобібліографічні матеріали // Записки Чину св. Василя Великого (Рим). - 1958. - Т. 3; N 1/2. - С. 148-171. (213 поз. + понад 80 праць у рукопису).

41а.* Те саме. - Рим: Накладом «Записок ЧСВВ», 1958. - С. 12-30. N 1. - С. 55-56. (20 поз.); N 9. - С. 91-93. (41 поз.); N 15.

- С. 268. (19 поз.); N 21. - Р. 26. (6 поз.)

ОКІНШЕВИЧ (Окиншевич)

ЛЕВ ОЛЕКСАНДРОВИЧ (1898-1980)

42. Бібліографія проф. Лева Окіншевича // Падох Я. Лев Окіншевич - видатний історик державного права України-Гетьманщини XVII-XVIII ст. - Нью-Йорк; Мюнхен: УВУ, 1985. - С. 31-38. (129 поз.)³⁹

43. Odarchenko D. Lev Oleksandrovych Okinshevich (1898-1980): (Obituary) // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States. - New York: Published by the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 1978-1980. - Vol. 14; N 37/38. - Р. 342. (4 + 6 поз.); N 9. - С. 93. (14 поз.); N 15. - С. 268. (36 поз.)

ОЛЯНЧИН ДОМЕТ ГЕРАСИМОВИЧ (1891-1970)

44. Ohloblyn O. Domet Olyanchyn (1891-1970): (Obituary) // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States. - New York: Published by the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 1969-1972. - Vol. 12; N 1/2. - Р. 288-290. (10 поз.)⁴⁰

ПАДОХ ЯРОСЛАВ (нар. 1908)

45. Із друкованих праць автора // Падох Я. Лев Окіншевич - видатний історик державного права України-Гетьманщини XVII-XVIII ст. - Нью-Йорк; Мюнхен: УВУ, 1985. - С. 39-40. (32 поз.)

ПАСТЕРНАК ЯРОСЛАВ (1892-1969)

46. Курінний П. Історія археологічного знання про Україну. - Полтава: Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської обл. держ. адміністрації, 1994. - С. 135. (9 поз.). - (Репринт мюнхенського видання 1970 р.)

47. Лучків І. Ярослав Пастернак: Бібліогр. показч. // Ювіл. зб. наук. праць з нагоди 100-річчя НТШ і 25-річчя НТШ у Канаді. - Торонто: НТШ; Вид. спілка «Гомін України», 1977. - С. 162-222. (290 поз. + 16 праць у рукопису)

ПЕЛЕНСЬКИЙ ЄВГЕН ЮЛІАН (1908-1956)

48.* Бібліографія праць Є. Ю. Пеленського. - Бломберг: Вид-во «Бистриця», 1949. - 38 с. (250 поз.)

ПІДГАЙНИЙ СЕМЕН ОЛЕКСАНДРОВИЧ

(1907-1965)

N 9. - С. 95. (3 поз. + 1 праця у рукопису)

ПОЛОНСЬКА-ВАСИЛЕНКО

(Василенкова-Полонська)

НАТАЛІЯ ДМИТРІВНА (1884-1973)

49. Бібліографія наукових та науково-популярних праць проф. д-ра Наталі Полонської-Василенко: (Тематично-хронолог. показ. головних праць) // Наук. записки УВУ: Філософ. ф-т. - Мюнхен, 1963. - N 7. - С. 128-137. (168 поз.)

50. Бібліографія наукових та науково-популярних праць проф. д-ра Наталі Полонської-Василенко (Тематично-хронолог. показ. головних праць) // Polonska-Wasylenko N. Zwei Konzeptionen der Geschichte der Ukraine und Russlands. (Mit Bibliographie der wissenschaftlichen Werke der Verfasserin). Aus dem ukrainischen Original uebertragen von Rev. Anfir Ostaptschuk. - Muenchen: Ukrainische Freie Universitaet, 1970. - S. 61-72. (216 поз.)

51. Bibliographie der wissenschaftlichen und wissenschaftlich-populaeren Arbeiten von Natalija Polonska-Vasylenko. (Thematisch-chronologisches Verzeichnis der wichtigsten Arbeiten) // Jahrbuch der Ukrainekunde. - Muenchen, 1987. - S. 86-97. (214 поз.)

52. Основні праці Н. Д. Полонської-Василенко // Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. - Київ: Либідь, 1992. - Т. 2. - С. 600-606. (107 поз. + 6 праць у рукопису)⁴¹; N 1. - С. 58. (13 поз.); N 9. - С. 96-97. (33 поз.); N 15. - С. 258. (14 поз.)

ПРИЦАК ОМЕЛЯН ЙОСИПОВИЧ (нар.1919)

53. Бібліографія праць Омеляна Прицака з історії України та українського степу (1937-1973) // Прицак О. Чому катедри українознавства в Гарварді?: Вибір статей на теми нашої культурної політики (1967-1973). - Кембрідж; Нью-Йорк: Фонд катедр українознавства, 1973. - С. XXII-XXXII. (103 поз.)
54. The Bibliography of Omeljan Pritsak (1981-1991) // Harvard Ukrainian Studies. - 1990. - Vol. 14; N 3/4. - P. 243-248. (75 поз.)
55. Hajda L. The Bibliography of Omeljan Pritsak // Harvard Ukrainian Studies: (Eucharisterion: Essays presented to Omeljan Pritsak on his Sixtieth Birthday by his Colleagues and Students / Ed. I.Ševčenko and F.Sysyn. - 1979-1980. - Vol. 3/4. - Part.1. - P. 7-50. (671 поз. + 7 праць у рукопису); N1. - С. 59. (6 поз.); N 30. - С. 93-94. (22 поз.)

СІЧИНСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ІОХИМОВИЧ (1894-1962)

- 56.* Кейван І. Володимир Січинський - архітект-графік, мистецтвознавець, дослідник. - Торонто, 1958. - Ч. 2; N 12. - С. 6, 23, 123-127. (21 поз.); N 23. - P. 69. (8 поз.)

СТАХІВ МАТВІЙ (1895-1978)

57. The Ukrainian Quarterly. Cumulative Index, 1965-1970: Index to volumes XXI (1965) - XXVI (1970) / Ed.W.Dushnyck. - New-York: Ukrainian Congress Committee of America, 1972. - P. 21. (4 поз.); N 23. - P. 70-71. (10 поз.)

СУБТЕЛЬНИЙ ОРЕСТ МИРОСЛАВ (нар.1943)

- N 30. - С. 112. (3 поз.); N 31. - P.398. (6 поз.)

ХИМКА ІВАН ПАВЛО (Пол) (нар.1949)

- N 30. - С. 53. (4 поз.); N 31. - P. 377. (9 поз.)

ЧИЖЕВСЬКИЙ ДМИТРО ІВАНОВИЧ (1894-1977)

58. Библиография русской зарубежной литературы, 1918-1968: В 2 т. / Сост. Л.А.Фостер. - Boston: G. K. Hall Co, 1970. - Т.2. - С. 1160-1163. (43 поз.)
59. Вчений-Енциклопедист. Дмитро Іванович Чижевський (1894-1977): До 100-річчя з дня народж. Бібліогр. покажч. / Упоряд. О.Чуднов. - Кіровоград: Обл. універс. наук. б-ка ім. Д.І.Чижевського, 1994. - 20 с. (139 поз.)⁴²
60. Наукові публікації Д.Чижевського, зазначені ним самим під час влаштування до Галльського університету на посаду лектора славистики 1932 року // Філософ. і соціол. думка. - 1990. - N 11. - С. 49-50. (53 поз.)
- 61.* A Bibliography of the Publications of Dr.Dmitry Čizevsky in the Fields of Literature, Language, Philosophy and Culture. - Cambridge, 1952.
- 62.* Gerhardt D. Schriftenverzeichnis von D.J.Čizevsky, 1912-1954 // Festschrift fuer Dmytro Čizevsky'kyj zum 60. Geburtstag. - (Veröffentlichungen der Abteilung fuer Slawische Sprachen und Literaturen des Osteuropa Instituts an der Freien Universitaet Berlin / Herausg. von M.Vasmer). - Berlin,1954. - Bd. 6. - S. 1-34.
63. Winkel H.-J. Schriftenverzeichnis von D.I.Tschizewskij (1954-1965) // Orbis scriptus: Dmitrij Tschizewskij zum 70. Geburtstag / Herausg. von D.Gerhardt, W.Weintraub und H.J. zum Winkel. - Muenchen: Wilhelm Fink Verlag KG, 1966. - S. 35-48. (193 поз. + 80 невеликих заміток).

ЧУБАТИЙ МИКОЛА ДМИТРОВИЧ (1889-1975)

64. Ждан М. Вибрана бібліографія наукових праць Миколи Чубатого // Укр. історик. - 1969. - N 4. - С. 99-101. (53 поз.)
65. Пашуто В.Т. Труды русских историков-эмигрантов по истории России до 1861 г.: (Приложение 1) // Пашуто В.Т. Русские историки-эмигранты в Европе / Отв. ред. Б.В.Левшин. - М.: Наука, 1992. - С. 185. (5 поз.)
- 66.* Український Католицький Університет ім. св.Климента Папи в першому п'ятилітті свого повстання і діяльності. - Рим, 1969; N 23. - С. 41-42. (38 поз.)

ШЕВЧЕНКО ІГОР (нар.1922)

67. Labunka M. The Bibliography of Ihor Ševčenko, 1938-1984 // Harvard Ukrainian Studies. (Okeanos: Essays presented to Ihor Ševčenko on his Sixtieth Birthday by his Colleagues and Students). - 1983. - Vol. 7. - P. 8-26. (143 поз.)

ШУЛЬГИН ОЛЕКСАНДР ЯКОВИЧ (1889-1960)

68. Бібліографія писань Олександра Яковича Шульгина // 36. на пошану Олександра Шульгина (1889-1960) / За ред. В.Янева. - Париж; Мюнхен: НТШ, 1969. - С. 311-337. (313 поз.)⁴³. - (ЗНТШ. - Т. CLXXXVI); N 12. - С. 20, 23, 142-143. (7 поз.)

ЩЕРБАКІВСЬКИЙ ВАДИМ МИХАЙЛОВИЧ (1876-1957)

- 69.* Курінний П. Вадим Михайлович Щербаківський: (3 нагоди 70 років життя). - Женева, 1947. - 16 с.;
70. Ульяновський В. Бібліографія основних праць Вадима Щербаківського // Щербаківський В. Українське мистецтво: Вибрані неопубліковані праці. - К.: Либідь, 1995. - С. 274-277. (83 поз.)
- 70а. Ульяновський В. Рукописи праць та наукових матеріалів // Там само. - С. 277-278. (26 поз.); N 12. - С.12, 19, 20, 23, 143-144. (10 поз.); N 46. - С. 128-129. (24 поз.)

ЯКОВЛІВ АНДРІЙ ІВАНОВИЧ (1872-1955)

71. Andriy Yakovliv: (Obituary) // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the United States. - New York: Published by the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 1955. - Vol. 4; N 3. - P.1044. (10 поз.); N 12. - С. 20, 58-59. (6 поз.); N 65. - С. 190. (3 поз.)

ЯНІВ ВОЛОДИМИР (1908-1991)

72. Бібліографія наукових писань автора // Янів В. Українська духовність у постичній візії Шевченка. Париж: НТШ, 1962. - С. 35-40. (62 поз.). - (Відбитка ЗНТШ. - Т. CLXIX).
73. Бібліографія наукових писань В.Янева // Янів В. Студії та матеріали до новішої української історії / З передм. Н.Полонської-Василенко. - Мюнхен: УВУ, 1970. - С. 327-339. (123 поз.)
- 74.* Бібліографія наукових писань д-ра Володимира Янева // Біблос (Нью-Йорк). - 1963. - N 6. (черв.). - С. 11-14. (62 поз.)
75. Бібліографія наукових писань і інформацій автора, 1970-1983 // Янів В. Студії та матеріали до новішої української історії. - Мюнхен: УВУ, 1983. - Т. 2. - С. 321-342. (229 поз.)
76. Бібліографія наукових праць і матеріалів Володимира Янева // 36. на пошану проф. д-ра Володимира Янева. - Мюнхен: УВУ, 1983. - С. 108-132. (270 поз.)
- 77.* Bibliographie der wissenschaftlichen Werke W.Janiws // Mitteilungen der Arbeits- und Foerderungsgemeinschaft der Ukrainischen Wissenschaften - Muenchen, 1978. - № 15. - S.15-21.

¹ Дорошенко Д. Огляд української історіографії. - Прага, 1923. 221с.

² Боршак І. Дві втрати. П. Дмитро Дорошенко (1882-1951) // Україна (Париж). - 1951. - N 5. - С. 376.

³ Doroshenko D. Survey of Ukrainian Historiography // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S. (Special Issue). - New York, 1957. - Vol. 5/6; N4, 1/2. - P. 13-304.

⁴ Державин В. Чи українська історіографія Дмитра Дорошенка відповідає сучасним науковим потребам? // Визвольний

шлях (Лондон). - 1959. - N 2. - С. 151-157.

⁵ Ohloblyn O. Ukrainian Historiography 1917-1956 // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S. - New York, 1957. - Vol. 5/6; N4, 1/2. - P. 307-435.

⁶ Його ж. Думки про сучасну українську советську історіографію. - Нью-Йорк, 1963. - С.80.

⁷ Винар Л. Український історик і сучасний стан української історичної науки. - Нью-Йорк; Мюнхен, 1980. - С.11.

⁸ Полонська-Василенко Н. Професор д-р Борис Дмитрович Крупницький, його життя і наукова праця (1894-1956) //

- Крупницький Б. Українська історична наука під Советами. - Мюнхен, 1957. - С. VI.
- ⁹ Wypar L. Ukrainian Scholarship in Exile: The DP Period, 1945-1952 // *Ethnic Forum* (Kent). - 1988. - Vol. 8; N 1. - P. 40-41.
- ¹⁰ Бойко М. Історичними шляхами української бібліографії. - Блумінгтон, 1984. - С. 129.
- ¹¹ Див. напр.: Потульницький В. А. Історія української політології: (Концепції державності в українській зарубіжній історико-політичній науці). - К., 1992. - 232 с.; Цибульський В. Переяславська угода 1654 року в зарубіжній історіографії (1945-1990). - Рівне, 1993. - 104 с.
- ¹² Wypar L. Ukrainian Scholarship in Exile: The DP Period, 1945-1952 // *Ethnic Forum* (Kent). - 1988. - Vol. 8; N 1. - P. 59.
- ¹³ Бойко М. Українська бібліографія материка і діаспори. (Матеріали). - Блумінгтон, 1989. - С. 110.
- ¹⁴ Бібліографія видань в рр. 1945-1951 у Німеччині та Австрії // Маруняк В. Українська еміграція в Німеччині і Австрії по другій світовій війні: У 2 т. - Мюнхен, 1985. - Т. 1. - С. 416.
- ¹⁵ Евтух В. Б. Концепції етносоціального розвитку США і Канади: типологія, традиції, еволюція. - К., 1991. - С. 52-61.
- ¹⁶ Марунчак М. Біографічний довідник до історії українців Канади. - Вінніпег, 1986. - С. 71-72.
- ¹⁷ Верес Р., Штогрин Д. Від ТУБА до УБТА: Історичний нарис діяльності Товариства Українських Бібліотекарів Америки / / Укр. книга (Філадельфія). - 1974. - N 3. - С. 74-81.
- ¹⁸ Бойко М. Українська бібліографія материка і діаспори. - Блумінгтон, 1989. - С. 121.
- ¹⁹ Річник української бібліографії. 1957 / За ред. О. Данко, М. Лабунька. - Нью-Йорк, 1960. - 61 с.
- ²⁰ Бойко М. Національна бібліографія // Свобода (Джерсі Сіті). - 1980, 26 червня. - N 143. - С. 2.
- ²¹ Соколишин О. Бібліографія українки англійською мовою: (Огляд її стану і джерел у вільному світі) // Укр. книга (Філадельфія). - 1971. - N 3. - С. 77-81; N 4. - С. 106-109; 1972. - N 1. - С. 11-17; N 3. - С. 78-83.
- ²² Ohloblyn O. Ukrainian Historiography 1917-1956 // *The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S.* - New York, 1957. - Vol. 5/6; N4, 1/2. - P. 395-435.
- ²³ Від секретаріату УІТ // Укр. історик. - 1965. - N 3/4. - С. 111.
- ²⁴ Винар Л. Українська історична бібліографія // Америка (Філадельфія). - 1970, 13 червня. - N 105. - С. 2, 4.
- ²⁵ Бібліографії зарубіжних видань з історії Української РСР: Бібліогр. покажч. - К., 1971. - С. 98-102. - (Для службового користування).
- ²⁶ Бібліографічні матеріали членів УІТ // Укр. історик. - 1987. - N 1/4. - С. 205.
- ²⁷ Див. напр.: Штепа П. Бібліографія творів Дмитра Донцова. - Віндзор, 1958. - 21 с.; *Bibliography of Alex Simirenko's main work // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S.* - New York, 1978-1980. - Vol. 14; N 37/39. - P. 330 - 333; Бібліографія праць проф. д-ра Юрія Шевельова // 36. на пошану проф. д-ра Юрія Шевельова. - Мюнхен, 1971. - С. 7-35; Гаврилюк М. Бібліографія праць проф. Євгена Онацького, 1917-1964. - Буенос-Айрес, 1964. - 58 с. та ін.
- ²⁸ Тут і далі при посиланні на вказане видання кількість позицій підраховано тільки за розділом «Статті» (С. 35-63).
- ²⁹ Підраховано за «Алфавітним покажчиком а) професійних публікацій; б) друків побічного зацікавлення» (С. 48-58).
- ³⁰ Огляд наукової спадщини І. Борщака та перелік його основних праць див.: Дашкевич Я. Р. Ілько Борщак і його вклад в історіографію України // *Вісн. Київ. ун-ту: Істор. науки.* - 1990. - Вип. 32. - С. 47-52.
- ³¹ У «Хронологічно-статистичному зіставленні друкованих праць Любомира Винара» (С. 58) загальна кількість видань, з урахуванням публіцистичних, бібліографічних заміток, наукової хроніки становить 654 поз.
- ³² Бібліографію бібліографій праць Д. Дорошенка та студій про нього див.: Винар Л. Дмитро Дорошенко - видатний дослідник української історіографії і бібліографії. Додаток. Вибрана бібліографія праць про Дмитра Дорошенка // *Укр. історик.* - 1982-1983. - N 3/4 (75/76), 1 (77). - С. 75-78; Wypar L. Dmytro Doroschenko, ein bedeutender Erforscher der ukrainischen Historiographie und Bibliographie. *Ausgewählte Bibliographie der Schriften ueber Dmytro Doroschenko // Jahrbuch der Ukrainekunde.* - Muenchen, 1987. - S. 138-142.
- ³³ Кількість позицій при посиланні на дане видання вказується за номерами праць ученого, поданих у «Покажчику авторів, редакторів та перекладачів праць українською мовою» (с. 256-280) з відсилкою до відповідної сторінки покажчика.
- ³⁴ У покажчику подано 82 позиції, більшість з яких складається з кількох невеликих праць, указаних разом, що, загалом, становить 441 позицію (С. 113-114).
- ³⁵ Науково-популярні й педагогічні праці проф. П. Курішого в список не внесено.
- ³⁶ Бібліографію праць П. Магочі видруковано в 1985 р. Див.: *Encyclopedia of Ukraine / Ed. V. Kubijovyc* (vols 1-2); *D. Struk* (vols. 3-5). - Toronto; Buffalo; London, 1993. - Vol. 3. - P. 268.
- ³⁷ Інші додатки містять відомості про «II. Курси, що їх викладав проф. Іван Огієнко по вищих школах» (С. 31); «III. Праці проф. Івана Огієнка, написані для потреб слухачів його викладів» (С. 31); «IV. Публічні виклади й наукові доклади проф. Івана Огієнка» (С. 31-33); «V. Писані праці, що полишені в Кам'янці-Подільському» (С. 33) та про членство І. Огієнка в наукових товариствах (Додаток VI, С. 33).
- ³⁸ У даному покажчику не описано понад 60 рецензій О. Оглоблина на докторські, магістерські й кандидатські дисертації за період 1937-1974 рр. (С. 119. - N 59).
- ³⁹ Загальні відомості щодо персональної бібліографії Л. Окіншевича (122 позиції п'ятьма мовами) подано також: Падох Я. Лев Окіншевич - видатний історик державного права України-Гетьманщини. *ГХ. Бібліографічні підсумки // Укр. історик.* - 1982-1983. - N 3/4 (75/76), 1 (77). - С. 103-105.
- ⁴⁰ Головні праці Д. Оляничина також названі в статті: Полонська-Василенко Н. Пам'яті Домета Оляничина (06.VII.1891-25.VI.1970) // *Укр. історик.* - 1970. - N 4. - С. 83-89.
- ⁴¹ У другому та третьому виданнях (1993, 1995) курсу «Історії України» Н. Полонської-Василенко список праць дослідниці передруковано без змін.
- ⁴² У даному виданні (С. 19-20) названо 9 бібліографічних покажчиків праць Д. Чижевського.
- ⁴³ Підраховано за сукупною кількістю позицій у тематичних рубриках, які вміщені у вказаному виданні (С. 337-338). Як зазначають укладачі покажчика, деякі вміщені в ньому матеріали «тільки частково були інформаційними» про діяльність О. Шульгина і «могли б бути в рівній мірі згадані в «Хроніці його життя».

